

INSERTIUNI:

se plătesc cu prețuri foarte reduse.

Manuscrisurile sunt a se adresa redacției și acelea nu se înapoiază.

Epistole nefrancate nu se primesc.

ACTIVITATEA

ABONAMENT:

Pe an 6 cor. pe 1/2 an 3 cor.

Pentru plugari—țărani pe an 4 coroane.

Pentru România și străinătate: Pe an 16 franci.

Un număr costă 12 bani

EDITOR, PROPRIETAR ȘI ȘEF-REDACTOR:

DR. AUREL MUNTEAN

Apare în fiecare Joi.

REDACTOR RESPONSABIL:

LAURIAN BERCIAN

Către P. T. Cetitori.

Abonamentul la »Activitatea« pe al doilea semestru al acestui an Iulie—Decembrie este deschis tot cu condițiunile din fruntea foii.

Rugăm cu tot respectul pe P. T. Domni abonemenți, cari nu și-au achitat încă abonamentul, să și-l plătească cât se poate de curind.

Insușiri slabe.

Cu însușirile unor cunoștințe caotice, câștigate une-ori din tractate abstracte și netemeinice, mulți tineri de ai noștri, după-ce sunt aplicați în viața practică, în loc de-a presta servicii folositoare pentru aceia, în a cărora frunte este pus, mai mult transplantează celea mai urite vițuri păgubitoare, cari nasc apoi neînțelegeri, în urma cărora lucruri bune, înaintare și propășire nici că mai poți aștepta.

Așa este aceasta la orașe în mare și la sate, în măsură mai mică.

O dovadă aceasta, că celor mai mulți le lipsește cultura inimii, chiar și acelora, cari de altcum sunt invescuți cu absolute și diferite soiuri de diplome academice.

Vedem zilnic exemple, cum însușiri stingace sunt aplicate în viața practică, aproape peste tot locul. Cum cei mai mulți prin lingușiri și fățarnicii își fac cariere. Atari monstruoșități condamnabile sunt vrednici imitatori ai stăpânului, ce le stă în frunte. La de acestia cu drept cuvânt li-se poate aplica zicerea: »asemenea, de asemenea se bucură«. Un fel de fac-simile,

în ale caracterului. Și stăpânul și sluga; și șeful și subalternul; și conducătorul și membrii, se bucură de una și aceeași creștere, unele și aceleași însușiri, una și aceeași cultură a inimii.

La unii ca aceștia cu dreptul se poate aplica cuvintele credinței de Schiller: »Și-a pierdut omul tot prețul (valoarea), dacă i-a încetat credința în aceste trei cuvinte: Dumnezeu, Virtute, Libertate«.

Cu unii ca aceștia moralitatea nu are nimic nici în mâneacă, nici în clin. Pentru ei sunt mai preferiți toți aceia, cari profesând însușirile lor, prin fățarnicii și pizmuri, se nizuiesc a susținea sus stindardul șefului lor, care prin asemenea apucături au ajuns la dominarea situațiunii.

Chemarea ziaristiceii noastre este, a sbiciului din rășputeri vițurile stingace, cari mai peste tot locul au luat dimensiuni însemnate. Aceste însușiri egoistice și pline de interese particulare au străbătut deja și prin comune, acelea se ivesc zilnic, cu deosebire la alegeri de preoți, învățători, notari și primari.

Câte un omuleț, lipsit de celea mai intuitive cunoștințe de cauză, care singur nu are nici o judecată sănătoasă, în a căruia glavă nu află de cât cunoștințe abstracte și caotice, își joacă rolul de conducător, folosindu-se de aroganța bietului popor lesne crezător.

Atari fapte sunt tot atâtea dovezi, că cei de la sate sunt vrednici imitatori ai celor de pe la orașe.

Adecă maimuțe, cari imitează pe orangutang.

Combătute faptele lipsite de Dumnezeu, Virtute și Libertate, vom ajunge a stîrpi însușirile slabe!

† LEO XIII.

Papa dela Roma, după un morb greu de 14 zile și o agonie de mai multe zile, a repausat Luni, în 20 Iulie la 4 ore după amiază.

A fost născut sub numele Vincenc, Ioachim, Rafael, Alois Pecci la 2 Martie 1810 în Carpineto, un orașel în Italia.

La 20 Februarie 1878 a fost ales de conclavă cu 44 voturi. Așadară cu majoritate absolută și preponderantă de prima-oră.

Interesele de dare în timpul de Ex-lex

Am mai afirmat, că în timpul cât ține starea de Ex-lex (afară de lege) adecă dela 1 Maiu a. c. camete după darea restantă nu este dator a plăti nime și nici primăriile comunale nu sunt în drept a le cere.

Aceasta o susținem și acum și ne miră cum unele foi de ale noastre mai pot infricoșă contribuții. Nu am zis nici cu un cuvânt, că cine are și îi dă mâna să nu o plătească, pentru că cu țirăita o supoartă mai lesne decât dacă se adună mai multă și pe timp mai îndelungat.

La cas dacă cineva va fi însărcinat cu camete pe timpul și după darea restantă dela 1 Maiu a. c. până la ziua eșirii din Ex-lex, acela se facă recurs fără timbru și săl aștearnă la Direcția finanțială, provocându-se la decisiul judecătoreii administrative finanțial nr. 234 din anul 1900 — Tocmai așa nu se poate cere cameta nici după taxele finanțiale (provent, competență) cari s'au măsurat în același restimp.

Cine dintre plugarii noștri au pe vremea dela 1 Maiu până 1 Septembrie a anului bani, o va ști numai »T. P.« care spărie oamenii neîntemeiat.

Festivitățile din Baia-mare.

In 8 August 1903.

La orele 3 p. m. membrii comitetului »Despărțământului Sătmărogocea« cu membrii comitetului instituit pentru aranjarea festivităților sociale, pleacă dela hotelul orașenesc la gară spre întâmpinarea comitetului central al »Asociațiunii«, sub conducerea directorului despărțământului.

La gară se află adunată jumimea română din Baia-mare, dame, domnișoare, femei și fete din popor. Inteligența din jurul Băii-mari și poporul, aleșii de prin satele vecine.

Comitetul se postează în semi-cerc pe locul unde va deschinde din vagon președintele comitetului central.

Discursul de primire îl rostește dl Alexiu Pop.

După aceea imediat se predau președintelui buchete de flori din partea domnișoarelor și din partea unui grup de fete de țărani.

Se ascultă răspunsul președintelui. Directorul prezintă membrii comitetului, notabilitățile, cari vor fi de față și pe onorațorii.

Comitetul de primire și de încuarterare aranjează convoiul până la hotel, unde descinde residuiul comitetului central, și de unde se încuarterează oaspeții sosiți împreună.

La 8 ore întrunire în restaurantele hotelului orașenesc pentru seara de cunoștință.

La un moment potrivit, în numele Românilor din Baia-mare și din comitat, a despărțământ. Sătmărogocea, dl Alex. Berban salută pe iubiiții oaspeți.

Comitetul se îngrijește, ca vre-unul dintre d-lor sau dintre d-nii oaspeți să răspundă.

Musica cântă doine naționale, tinerimea prin un ales al ei, își spune și ea cuvântul de salutare.

La 12 ore din noapte directorul dă signanul pentru ridicarea meselor, și oaspeții se duc fie-care la cvartirul seu.

FOIȘOARA

Scoalele de cadeți.

— Informațiuni. —

Adresându-mi-se din mai multe părți întrebări cu privire la condițiunile de primire în școalele de cadeți, împlinesc o plăcută datorie, dând următoarele informațiuni:

Școalele de cadeți se compun din 4 cursuri și au mențiunea a pregătii elevii pentru serviciu în cercul de activitate al unui oficer subaltern și a pune basă științifică pentru a putea cerceta mai târziu instituțiunile de resort militare. În cele trei cursuri dintăiu se predă în genere materialul ce se propune și în școalele publice reale superioare, astfel, că absolvenții cursului al III-lea ai școalei de cadeți pot fi admiși la examenul de maturitate la o școală reală publică. Absolvenții cursului al III-lea dacă dovedesc un sporiu general de cel puțin »foarte bine« au dreptul a cere, permițând împrejurările, un loc liber și a fi transferați la una din cele două academii militare.

Anul școlar începe cu 21 Septembrie și se termină la 18 August. Asentarea și înrolarea în armată se face după absolvirea cursului al IV-lea, — la 18 August, ținându-se după împrejurări cont de dorințele părinților la împărțirea elevilor pe la diferitele trupe.

De present sunt următoarele școale de cadeți, în:

a) Viena, Budapesta, Praga, Königsfeld în Moravia, Pojon, Innsbruck, Timișoara, Sibiu, Triest, Liebenau lângă Graz, Lobzow lângă Cracovia, Karlstadt, Marburg, Kamenitz lângă Petruvaradin, Strass în Stiria și Lemberg (toate pentru infanterie și vânători);

b) pentru cavalerie în: Mährisch-Weiskirchen;

c) pentru artilerie în: Viena;

d) în Hainburg pentru trupele de pioniri și regimentul căii ferate și de telegraf. Primirea în o școală de cadeți se face de regulă numai pentru cursul prim, pentru celelalte cursuri numai dacă permit împrejurările.

Condițiunile de primire sunt: a) cetățenie austriacă, ungară sau bosniacă-herțegovineană (dovedită prin testimoniu de indigenitate);

b) aptitudine corporală (dovedită prin testimoniu al unui medic activ de la armata comună, marină ori honvezime);

c) cunoștințe premergătoare dovedite cu atestat școlar de la școalele de publicitate reale ori gimnasiale; pentru școalele de infanterie sporiu cel puțin »suficient«, ear' pentru artilerie și pioniri cel puțin »bun«, și anume:

pentru	I	patru
	II	cinci
	III	șese

Nota »nesuficient« din latină și greacă nu se ia în considerare. Absolvenții ai școalelor civile cu drept de publicitate din Ungaria încă sunt îndreptățiți a petiona;

d) purtare morală, dovedită prin atestatul de școală eventual prin alte autorități, mai vârtos dacă a trecut un timp de peste 6 luni de la absolvirea clasei ultime până la primirea în școala de cadeți;

e) etatea minimală și maximală pentru:

cursul	I)	al unei școale de	(14)	și se nu	(17)
	II)	cadeți se cere	(15)	fie trecut	(18)
	III)	etatea de	(16)	de	(19)

Petițiunile se trimit de părinți ori de tutori la cea mai apropiată comandă a școalei de cadeți până la 15 August și sunt a se indica trei școale, în cari ar dori să fie primit aspirantul. Împărțirea aspiranților la diferitele școale o face ministeriul de războiu. La suplică au să fie alăturate: a) atestat de botez; b) atestat de indigenitate; c) atestat medical; d) atestat de vaccinare, (dacă nu se adeverește în atestatul medical); e) toate atestatele școlare de pe anul curent și testimoniu școlar de pe anul premergător; f) atestat de moralitate, dacă aceasta nu se indică în atestatul școlar.

Aspiranții se încuștiintează la timp din partea comandei când au să se infățiseze la examenul de primire. Acesta se face între 12 și 16 Septembrie și poate asista la el tata ori tutorul, care poartă și speșele de călătorie ale aspirantului. Examenului premerge vizitare medicală. Examenul se face în limba germană și este verbal și scripturistic și anume pentru anul prim din: limba germană, aritmetică și algebră, geometrie, geografie, istorie, istoria naturală, fizică și chemie, (în cadrele în cari s'au propus aceste studii în școalele medii inferioare). Aspiranților li-se face verbal cunoscut rezultatul examenului. Cei-ce au corăspuns sunt primiți definitiv; pentru aceia însă, pentru

In 9 August 1903.

Biroul lucrează în permanență, primește, încuieră oaspeții, pregătește sala festivă pentru adunarea generală.

La orele 8 dimineața, punctual se începe serviciul divin în biserica română greco-catolică.

Conducătorii actuali ai parohiei se îngrijesc de partea religioasă.

Tinerimea academică, teologică și civilă formează corul.

La sfârșitul sf. liturgii, dl Gavril Lazar de Puscăreți ține discursul ocașional, arătând însemnătatea zilei.

Precis la 10 ore ne întrunim cu toții în sala festivă a hotelului orașenesc.

Se alege o comisiune de 5 membrii care se invite pe președinte la deschiderea adunării generale.

Președintele își ocupă locul și ține discursul de deschidere.

Îi răspunde directorul despățământului.

Urmează salutările delegațiilor dela reuniunile culturale: 1] delegațiunea „Societății pentru fond de teatru român”. 2] delegațiunea „Reuniunii învățătorilor români din colțul Sătmăr, diecesa Oradiei-mari”. 3] delegațiunea „Reuniunii învățătorilor români din colțul Sătmăr-Ugocea, diecesa Gherlei”. 4] delegațiunile „Societăților române din comitatele vecine”.

După răspunsul presiului urmează constituirea secțiunilor „Asociațiunei” în ordinea cum va fixa comitetul central programul adunării generale.

După ridicarea ședinței prime, urmează vizitele oficioase, din partea comitetului central și a comitetului despățământului sub conducerea dlui Const. Lucaci: 1) la primarul orașului, 2) la direcțiunea bunurilor erariale, 3) la șeful judecătoriei regești, 4) la oficiul parohial, 5] la șeful poliției, 6) la honorafiori (precum se va designa).

Directorul „despățământului” ca gazda casei pe toți îi invită la banchetul festiv. Acei d-ni oaspeți, cari se vor anunța la vreme la comitetul arangiator, vor fi așezați la masă cu bilet.

D-nii cari nu se vor anunța, vor șede unde vor găsi loc.

Pe timpul banchetului galeria și scena salonului, vor fi deschise, pentru persoane de distincțiune, cari vor putea fi conduse de membrii comitetului arangiator. Prețul unui tacâm 5 coroane.

Toastele la banchetul festiv: 1) Pentru Maiestatea Sa — președintele comitetului central, 2) Pentru președinte și comitetul central al „Asociațiunei”, Rssimul d-n Avram Breban. 3) Pentru comitat, oraș și autoritățile, cari vor fi de față, — dl Alex. Pop, jude la tabla regească. 4) Pentru toți oaspeții în genere, — Constantin Lucaci. 5) Pentru poporul român, — Lazar Iernea. 6) Pentru femeia română, — Dr. Teofil Dragoș. 7) Pentru reprezentanții presei periodice, — Ioan Pop

cari din cauza lipsei de spațiu, ori cari se învoesc a cerceta o școală pregătitoare, se așteaptă decisiunea ministeriului de războiu. Aspiranții pentru școlile de infanterie sau cavalerie, cari vor să între în cursul prim, dar' cari n'au cercetat școlile germăne, se vor judeca mai îngăduitor la examenul de primire în cât privește limba germână.

Școala pregătitoare pentru aspiranții cari au întrunit condițiunile prescise de primire, dar' n'au putut presta examenul de primire, sunt de present în: Praga, Lemberg, Strass și Marburg. Dacă părinții se învoesc, aspiranții pot fi trimiși la una dintre aceste școlile pregătitoare.

Taxele școlare sunt: a) pentru fiii legitimi ori legitimați ai oficerilor din toate grupele, ai proșilor militari ortodoxi, gr.-cat. și evanghelici, ai ampioiaților, dirigenților de muzici militare, suboficeri, ai gagiștilor ne-induși în clase de rang, activi, pensionați și invalizi ai armatei, marinei și honvezimei 24 coroane pe an; b) pentru cei de rezervă, pentru ampioiații de stat civili sau de curte 160 coroane; c) pentru fiii tuturor celorlalți cetățeni ai monarhiei 300 coroane; d) pentru externi 800 coroane. Aspiranți fără mijloace, cu atestate școlare foarte bune, cari prestează examenul de primire cu foarte bine, se împart grupeii a), și cât timp arată

din Turț. 8) Pentru vecinii cei buni din Sălagiu, Chior și Marmația, amintind cu numele persoanele presente mai marcante, — Gavril Barbul. 9) Pentru tinerime, speranța națiunei, — Dr. G. Tripon. 10) Pentru comitetul arangeator.

După banchet pauză, excursiune în livadă etc...

Biroul în permanență, primește și încuieră oaspeții, cari sosesc și îngrijește pregătirea salei pentru concert.

Sara la 8 ore concert în sala festivă a hotelului orașenesc.

10 August 1903.

La 10 ore din zi ședința a II: Raportul comisiunilor. Disertațiunile. Propunerile. Inehiderea ședinței. La discursul de închidere al presidentului va răspunde....(?)

După ședința excursiune în corpore la livada: „Séchényi”, unde se va lua prânz comun „a la carte”.

Seara la 8 ore bal. Prețul de intrare de persoană 2 cor.

Invitări la persoană nu se fac, numai pe cale ziaristică prin comitetul aranjator.

Ordinea dansurilor se va distribui în seara balului prin același comitet.

11 August 1903.

Secțiunea pentru aranjarea excursiunilor va face progamul seu, care se va notifica stimaților oaspeți în zilele adunării generale.

Din ședința comitetului ținută în Baia-mare la 26 Iunie 1903.

Dr. Vasile Lucaci, secretar, George Șuta, director.

UN CIRCULAR.

Iubiților în Christos Frați!

Devisa episcopilor de ambele rituri din lumea catolică fiind, ca dēnsii porțiunea turmei lui Christos, încredințată griiei lor pastorale, o guvernează »Din îndurarea lui Dumnezeu și grația Sfântului Scaun Apostolic«, sunt în plăcuta pozițiune de a Vă notifica Frățiilor Voastre și oficios, că, după un timp îndelungat de jale, doliul Diecesei veduivite, tot »Din îndurarea lui Dumnezeu și grația Sfântului Scaun Apostolic«, s'a prefăcut în bucurie prin aceea, că Sfinția Sa Pontificele Romanu, în conțelegere cu Maiestatea Sa gloriosul nostru Rege Apostolic, ca Patron suprem al Bisericii Catolice din Ungaria pe Ilustrisimul și Reverendisimul Domn, Dr. Demetriu Radu, până aici Episcop al Lugojului, prin transferare canonică, L'a constituit de episcop al Diecesei gr.-cat. din Oradea-mare, care ca atare, își va ocupa Scaunul Episcopesc prin intronisarea Sa solemnă din 16 August a. c., la care act Vă și invit pe Frățiile Voastre cu aceea, că Ilustritatea Sa în ziua de suburmătoarea (17 August) va bisenveni a ținea un Consistor plenar, la care

in școala de cadeți sporiu general foarte bun, pot conta la o reducere până la 24 coroane.

Formulariu de petițiune:

Timbru 1 coroață
An das Kommando der k. u. k. Infanteriekadettenschule in Nagyszeben.
Ich bitte um die Aufnahme meines Sohnes Konstantin in den I. Jahrgang einer k. u. k. Infanteriekadettenschule, und zwar, wenn möglich, nach Nagyszeben, Wien, Budapest.
Als Aufnahmsdokumente lege ich bei:
1. d. Tauschein meines Sohnes; } Alter: 16 Jahre.
2. den Heimatsschein; } Haimatsberechtigt Brassó
3. das militärärztliche Gutachten; } Tauglich ohne Gebrechen.
4. die Schulzeugnisse d. letzten zwei Studienjahre meines Sohnes; } 1. Fortgangsklasse.

Ich erkläre, dass mir die Bestimmungen der Vorschrift über die Aufnahme von Aspiranten in die k. u. k. Kadettenschulen vollinhaltlich bekannt sind, und dass ich mich verpflichtet, allen daselbst festgestellten Bedingungen genau nachzukommen, falls mein

prin aceste sunt invitați toți Frații Asesori Consistoriali atât cei din gremiu, cât și cei din provincie.

Mă servesc de ocașione pentru de a Vă rosti Frățiilor Voastre cea mai călduroasă mulțumită pentru sprijinul binevoitor ce mi-l'ați prestat cu atâta propteată sub durata vacanței Scaunului Episcopesc, întru guvernarea provisorie a Diecesei, constatând cu bucurie, că Preaveneratul Cler diecesan a stat în culmea chiemării sale, suplinind prin zelul și devotamentul seu toate lacunele fragilităților mele personale, îndreptându-l astfel pe noul nostru Arhiepiscop la firma convingere, că aici va avea de tractat cu un Cler peste tot disciplinat, în mijlocul căruia va putea sta în fruntea Diecesei, ca acel turn mistic, din care atârnă o mie de scuturi și toată armatura celor tari (Cfr. C. Cant. IV. 4).

Oradea-mare, din ședința Consistorială ținută la 8 Iulie 1903.

Dr. Augustinu Lauran m. pr. vicariu-capitular.

Abonament la — „Advocatul Poporal”

Prețul pe 1/2 de an, adecă până la finea anului curent, face 3 coroane.

Numărul present se trimite ca număr de probă; domnii cari nu vor voi să-l aboneze, sunt rugați a-l restitui.

Numărul proxim nu se va expeda de cât Dlor cari vor trimite prețul abonamentului.

Adresele rugăm să ni-se scrie exact și legibil pe lângă numirea postei ultime cu numele seu oficios.

Fie-care abonent, care a răspuns prețul abonamentului, este îndreptățit a cere dela redacție sfaturi juridice-procesuale, cari i-se vor da gratuit, pe scurt: în răspunsul redacțional, al proximului număr, după întrebare.

Domnilor advocați diplomați din îndepărtare, cari au afaceri la tabla regească de aici, încă li-se vor da informațiunile ce ni le vor cere, gratuit, eventual vom îngriji de substituiri lor pe lângă o remunerațiune modestă. Informațiunile grabnice, cari nu pot aștepta până la apariția proximului număr, li-se vor da prin epistolă pe lângă o remunerație de 60 fil. trimisă în marce postale.

Abonamentele se fac mai cu inlesnire prin mandate postale (pos-

tautalvány) adresate pe numele foaiei ori pe al subscrisului.

Foaia „Adv. Pop.” va apărea și se va expeda totdeauna așa ca la 1/14 a fiecărei luni se ajungă la mâna abonentului.

Onoratele redacțiuni ale jurnalelor române sunt rugate a lua notiță despre apariția „Adv. Pop.” și a ne trimite câte un exemplar în schimb pentru „Adv. Pop.”

Toate epistolele și abonamentele să se adreseze în Timișoara-Fabric (Kis zsák-utca 5) ori la numele subscrisului.

Cu stimă
Pavel Rotariu,
editor și redactor responsabil.

Cătră onor. cetitori.

Cred că prim edarea acestei foi suplinesc o lacună în jurnalistica resp. literatura periodică română, o lacună care a fost constatată și din părțile cele mai competente ale noastre.

De aceea încerc acum a continua edarea întreruptă la 1887, după 1 1/2 an de existență, a „Advocatului Poporal”, pe lângă programul următor:

„Adv. Poporal” va răspândi în limba română diferite legi, ordinațiuni ministeriale, decisiuni curiale-administrative și finanțiale, fie în traducera completă, fie numai în extrase, cari privesc sau ating mai de aproape interesele vitale ale poporului român; va răspândi cunoștințe practice cu privire la formarea, organizația, constituția statului, a bisericii, la încaminarea de procese, nișuind, mai ales pe acest teren, deoparte a desmēnta poporul dela procesele nefolositoare, de altă parte a-l apropia de apărătorii-advocații români, și dându-i inviațiuni folositoare.

Cu politica militantă, nici a statului nici a cutărui partid politic — nu nu ne vom ocupa în mod activ-militant, ci numai într'atâta, în cât ne privește ca obiect de știință teoretică.

Formatul foaiei este anume ales așa, cum e, ca să se poată conserva și lega la finea anului, avēnd el să servească și viitorului drept îndreptar.

Va depinde dela îmbrățșarea de care se va bucura „Adv. P.” din partea onor. public ca el se apară ori mai voluminos, ori mai des, cu același preț, ori cu preț și mai redus. Deocamdată va apăre pe 24 de pagini format de lexion și numai odată la lună, ca fie-care abonent să aibe timp de a ceti eventual receti fie-care număr. Rugând onor. public rom. pentru sprijinire, semnez:

Timișoara-Fabric, 1 Iulie 1903.

Cu stimă
P. Rotariu,
redactor.

Rectificarea dărilor.

Directorul de finanță a comitatului Hunedoara a raportat în ședința comitetului administrativ, că în urma ordinului ministerial a luat în lucrare rectificarea dărilor restante și măsurate în mod smintit de pe teritorul comitatului. O comisie numită de ministrul de finanțe va eși în fie-care notariat și pe temeul datelor aflate și constatate va isprăvi rectificările. Va visita foițele de dare și cărțile principale de dare. Este imputernicit a face ștergeri. Contra deciselor acestea se poate recura la comitetul administrativ și la ministrul.

Președintele comisiunii este vice-directorul de finanțe Oltványi Ferencz; membrii: Neupauer Gyula, secretar, și Felber Vilmos, controlor. Aceasta comisionare va ținea aproape 2 ani. Speșele comisiunii le acopere erariul, comunele însă sunt datoare a îngriji pe speșele lor de cuartire, încălzit și luminat. Afacerile posesoratalui și plătitorilor de dare direcți le sevărșește însuși ministrul.

Sohn in eine Kadettenschule aufgenommen wird.

Sollte mein Sohn den Anforderungen der Aufnahmsprüfung nicht entsprechen, so bin ich mit dessen Einteilung in einen »Vorbereitungskurs« (nicht) einverstanden.
Brassó, am... ten Juli 1903.

George

NB. Petițiunea și atestatul medical se provēd cu timbru de 1 coroață, celelalte documente, dacă nu sunt timbrate, cu timbru de 30 fileri.

(„T. R.”) Ioan Braju, preot militar.

BIBLIOGRAFIE.

Eminescu și Coșbuc. A apărut la Blaj o broșură de dl Alexandru Ciura sub titlul »Note comparative« asupra acestor doi poeți.

Studiul a apărut într'un drăgălaș volum de 108 pagini în frunte cu portretele ambilor poeți. Se poate procura cu prețul de 1 cor.

NOUTĂȚI

Comitetul Asociațiunii a ținut în 2 și 3 Iulie n. ședință în Sibiu. Președintele dl Dr. Alex. de Mocsonyi anunțând, că din considerațiuni de sănătate nu va putea lua parte la adunarea generală și după-aceia dl v. președ. Iosif St. Șuluț nu poate face drumul până la Baia din cauza bătrânețelor, comitetul designează pe dl Parteniu Cosma, dir. »Albinei« să conducă adunarea generală, care de astă-dată se stabilește definitiv pe zilele 9 și 10 August nou a. c. Venitele fondului general în 1902 sunt 27 mii cor., spesele 25 mii. Capitalizarea e de 2000 cor. Venitele totale ale fondurilor 44 mii cor. Fundațiunea Nichita pentru ajutorarea bisericilor și școalelor gr.-cat. române din Sălagiu atinge cifra de 25 mii cor. La Baia-mare s'au distribuit 800 exemplare din publicațiunile Asociațiunii și 200 din alte scrieri populare. Din raportul general despre activitatea din anul trecut a Asociațiunii amintim, că membrii ating suma de 1486, mai puțin cu 94, decât anul trecut, fiind-că lista s'a încheiat mai de timpuriu. Averea administrată de Asoc. trece de 580 mii cor. Biblioteca numără 4237 opuri în peste 5 mii tomuri. Despărțământul Sibiuu va fi reprezentat prin dnii Dr. Silviu Leményi și Dr George Proca

Turburări sângeroase. Duminecă a ținut kussuth'istul radical Béla Barabás un discurs înaintea alegătorilor săi la Oradea-mare. Cu ocaziunea aceasta s'au întâmplat scene sângeroase. Poporul adunat în număr considerabil, agitat și de socialiști, a fost contra lui Barabás și contra obstrucției în dietă. Barabás nu și-a putut termina discursul.

Alegătorii »liberali« și »kossuthiști« s'au luat la bătaie cu pumnii și bastoanele. Polițiștii cu sabia scoasă s'au năpustit asupra mulțimei pentru a o împrăștia. Poporul a aruncat cu cărămizi asupra poliției. Două companii de cătane au venit să facă ordine. Soldații au dat câteva salve, dar numai cu gloanțe false, ca să înspăimânte poporul. Au fost răniți greu 7 polițiști, 6 cetățeni și 4 soldați. Peste 100 persoane au fost rănite mai ușor.

Agitația a fost la culme. S'au făcut multe arestări. Liniștea s'a restabilit abea la miezul nopții.

Barabás a dispărut dinaintea poporului și a plecat imediat la Budapesta.

În ședința de ieri a dietei au vorbit pe tema scandalului dela Oradea-m. deputații Barabás, Komjathy și Olay.

Ministrul president Khuen a răspuns, că nu a avut știre prealabilă despre adunare și a promis că va deschide o anchetă.

Di Dr. Ioan Margita, aduce la cunoștință, că și-a deschis Cancelaria advocațională în Geoagiul-inf. (Algyógy) comitatul Hunedoarei.

Despărțământul Hațeg al Asociațiunii, după-cum ni-se scrie, și-a ținut adunarea generală în 5 Iulie nou în Petroșeni sub conducerea d-lor Dr. Gavriil Suci și I. Muntean. A fost public mult și îndeosebi poporul a fost foarte bine reprezentat. Au vorbit poporului domni Dr. Suci, I. Muntean, vicarul Dr. I. Radu, Dr. V. Bontescu, ear st. fil. Seb. Stanca a cetit o disertație »Despre carte și foloasele ei«, A fost și mult public ales de prin jur. După amezii oaspeții au cercetat frumoasele locuri de pe valea Surducului. Seara s'a încins o petrecere minunată, adevărat românească. Pe lângă frumosul succes moral, n'a rămas nici cel material mai pe jos, așa că adunarea din anul acesta a succes pe deplin.

Benjamin Kállay, ministrul comun al finanelor a încetat din viață Luni la orele 12½ din zi, după un morb lung, în etate de 64 ani.

A servit ca ministru comun de finance din 1882 incoace, adecă 21 ani.

Moarte. Subscriși în numele lor, al celorlalți consângeni și amici cu sufletul sdrobot de durere anunță, că preaiubita lor soție, mamă, fiică, soră, cumnată etc. RAVECA OLARIU nasc. Bogdan după un morb îndelungat, în 19 Iulie n., în etate de 30 ani, provăzută cu Sf. Taine ale muribunzilor, deplânsă de neconsolabila familie, s'a mutat la cele eterne. Rămășițele-i pămânțești se vor așeza spre repausul etern în cimiterul gr.-cat. din Cugir.

Cugir, în 19 Iulie 1903.

Fie-i țărîna ușoară și memoria neuitată!

Const. Olariu, ca soț. Valeriu, Delia și Emil Olariu, ca fii. Ilie Bogdan, tată. Ioan Bogdan, frate. Elisaveta Crăciun, soră. Ioan Ghibu, profesor. Simion Ghibu, preot ca unchi. Ana Tanase, soacră. Ionuț și Maria Ștefănescu, Nicolae și Vuța Olariu, Ioan Crăciun, Ana Bogdan, cumnați și cumnate.

Binevoii a publica în »Activitatea« fi-danțarea d-șoarei Susana Ț. Doboy — din Hațeg — cu dl Victor E. Boca — teolog absolut de Blajiu — din Cigmău — ce a avut loc în Hațeg în 12 Iulie 1903.

S. P. B.

Deprinderi de arme. Joi la 24 l. c. s'au dus Batailonul reg. 31 și 64 din loc la deprindere de arme în regiment.

Dela 11—16 August s'au concentrat miliție mai multă în Orăștie și jur. În acest termin va manevra o brigadă a corpului de armată din Sibiu aici, care constă din 2 regimente infanterie cu cavalerie și artilerie corespunzătoare.

De aici vor merge către Deva până pe la Radna — Lipova, unde s'au ținut manevre mari între corp. XII. Sibiu și VII. Timișoara, la cari va lua parte și Maiestatea Sa.

»**The Standard.** Am primit Raportul și bilanțul societății de asigurare asupra vieții »**The Standard,** înființată în anul 1825.

Sediul în Edinburg-Scotia-Anglita. Pentru Ungaria își are sediul propriu în Budapesta.

»**The Standard** dispune de coroane 260.000.000.

Oferă cele mai ieftine premii cu condițiuni foarte avantajoase și neîntrecute, pentru Transilvania agentura principală e în Cluj, str. Ferencz Jozsef 17.

Producțiune teatrală urmată de dans, va arangea tinerimea din Zlagna și jur Duminecă în 2 August st. n. 1093 în hotelul dlui Nándor Kolozsvári din loc. Zlagna, la 10 Iulie n. 1903. Inceputul la 7½ ore sara. Venitul este destinat școalei gr.-or. rom. din Zlagna. Prețul de intrare: de persoană locul I. 2 cor., locul II. 1 cor. 60 bani, locul III. 1 cor., parter 50 bani. NB. Suprasolvirile se primesc cu mulțumită și se vor cuita pe cale ziaristică.

Program:

I. »Calea dreaptă e cea mai bună«, comedie într'un act de A. Kotz-bue. II. »Un leu și un zlot«, comedie într'un act de R. D. Roseti. După producțiune, dans.

Asentările. Acum e lucru împlinit, că noii recruți ce s'au asenta în anul acesta — de s'au asenta — numai dela 1 Ianuarie își vor începe serviciul militar. De oare-ce nu pot fi reținuți soldații a căror vreme expiră la 1 Octomvrie. E vorba, că până la 1 Ianuarie vor fi chemați la arme rezerviștii din reserva specială (pottartalék). Instruarea noilor recruți nu s'au putea însă începe decât la primăvară, fiind lunile de earnă prea friguroase. Până atunci vor face exerciții de casă.

Școala gr.-cat. din Lugoș. Zilele acestea s'au început dărâmarea vechiului edificiu școlar gr.-cat. din Lugoș, în locul căruia se va ridica un nou edificiu modern cu suma de 17.000 coroane. Din suma aceasta, la stăruințele P. S. Sale Episcopului Radu, ministeriul de agricultură, ca patron al paro-

chiei gr.-cat. din Lugoș, a dat 9000 cor. Episcopul dela sine a dat 2000 cor., ear restul l'a oferit comuna bisericească.

Româncă artistă în fluerat. D-șoara Manolescu, Româncă din București, are darul de a ști fluera așa de bine și frumos, încât prietenele au sfătuit-o să se lase a fi auzită de public. D-șoara a urmat sfaturilor și publicul a rămas încântat, Ziarele din Paris sunt pline de laude la adresa ei. Revista »Femeia« îi aduce portretul, scriind despre dăstărea ei următoarele: »Cei cari n'au auzit-o fluerând o serenadă de Braga, nuși pot închipui, până la ce grad acest ram rivalizează cu celelalte ramuri ale muzicii, nici ce impresie de artă își poate da. Cântecul tinerei Românce este mai dulce decât flautul, și sunt sigur, că dacă priveghitoarea ar auzi-o fluerând în tăcerea pădurilor, într'o frumoasă noapte de vară, și-ar amesteca vocea cu a ei spre a răspunde, și acest adorabil duo s'ar cufunda într'o armonie așa de pătrunzătoare, încât ar fi cu neputință unor ascultători chiar preveniți de a deosebi flueratul priveghitoarei de acela al artistei«.

ECONOMIE

Recolta cerealelor.

(Urmare).

Cu toate acestea avantajul lor imens, este sporul enorm la muncă, și folosirea completă a timpului, ce în regiunile puțin populate și unde proprietatea mare este predominantă, valorează foarte mult. O mare parte din arealul moșiilor mari, fără de ele nici nu ar putea fi cultivat și supus agriculturii, ci numai culturii de vite, d. e. la noi în România, Rusia, Ungaria, America etc. Mașinile de secerat au contribuit enorm la întinderea și progresul agriculturii din lumea întreagă.

Mașinile de secerat.

Ori și care ar fi felul și sistema mașinilor de secerat, toate au: 1) o telegă, care servă la transportul mașinei și de ordinar duce și pe conductorul, care o dirige; 2) O oiște sau o tîngeală, de care trag vitele; 3) Cuțitul sau tăietoarea, ear la cele complicate se mai adaugă; 4) o masă sau platforma, ori niște pânze neîntrerupte, pe cari cad și se adună sau transportă firele deja tăiate; 5) niște greble, pentru adunarea firelor în mănunchi, și tragerea lor în lături și înapoi, pentru a deschide drumul altei mașini, ce vine în urmă. La mașinile de secerat și legat în locul greblelor este o vîrtelniță orizontală, a cărei menire însă nu este de a da mănunchii jos de pe mașină, ci de a da spicele către tăietoare, ca să le taie; și în fine la mașinile de secerat și legat, se mai adaugă aparatul de legat, care este mai mult sau mai puțin complicat, și diferă dela o sistemă la alta.

Telega este purtată pe una sau două roate. Când este purtată pe o singură roată, la capătul tăietoarei are o mică rotiță, pentru ca să nu se tîrască sau împlante în pămînt. Roatele dela telegă au un diometru de 70—74 cm. Pe telegă sunt fixate toate piesele, pentru tăiatul și adunatul firelor.

Oiștea este așezată sau între roată și aparatul de tăiat, adecă în afară, sau între cele două roate, adecă în lăuntru. Mai dificil umblă mașina atunci, când

oiștea este pusă în afară, la marginea mașinei, de oare-ce mașina are atunci totdeauna tendința, de a se întoarce pe loc, și a intra în holdă.

Un mare inconvenient și pedecă a tuturor mașinilor de secerat, față de alte mașini agricole este, că forța de tracțiune, adecă vitele nu pot fi în dreptul mașinei, adecă să meargă drept prin bucate, ci trebuie să meargă totdeauna alături pe lângă ele pentru a nu le călca și incurca, și deci tracțiunea este mai mult laterală, decât în centrul gravitațiunii. (Va urma.)

Matru Voivan. Momente din viața bisericăască a Românilor ortodoxi din Transilvania, 1780—1787. Cuprinde acte de pe timpul episcopului G. Nichitici, acte cari pe timpul războiului civil s'au prăpădit și resfărat în toate părțile, 60 pagini.

Szám 1562—1903 tlvk.

Árverési hirdetmény kivonat.

A szásvárosi kir. járásbíróság mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Kozák Luon és neje végrehajthatóknak Drágota Márta végrehajtást szenvedő elleni 4 kor. tőkekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében a dévai kir. törvényszék (a szásvárosi kir. járásbíróság) területén lévő Kis-Denken fekvő a kisdenkli 19 sz. tjkvben a 1 rend 26/b 27 hr. sz. ingatlanra 356 kor., a 2 rd. 310 hr. sz. ingatlanra 18 kor., a 3 rd. 5 rd. 608 hr. sz. ingatlanra 96 kor., a 4 rd. 6 rd. 688/1 hr. sz. ingatlanra 74 kor., a 5 rd. 7 rd. 935 hr. sz. ingatlanra 38 kor., a 6 rd. 8 rd. 1084 hr. sz. ingatlanra 82 kor., a 7 rd. 9 rd. 1249^{sh} hr. sz. ingatlanra 18 kor., a 8 rd. 10 rd. 1254/2 hr. sz. ingatlanra 16 kor., a 9 rd. 11 rd. 1589 hr. sz. ingatlanra 12 kor., a 10 rd. 12 rd. 1945 hr. sz. ingatlanra 18 kor., a 11 rd. 13 rd. 1968³⁶ hr. sz. ingatlanra 8 kor., a 12 rd. 14 rd. 1460 hr. sz. ingatlanra 32 kor., a 13 rd. 15 rd. 2516 hr. sz. ingatlanra 24 kor., a 14 rd. 16 rd. 2612 hr. sz. ingatlanra 26 kor., a 15 rd. 17 rd. 2754/2 hr. sz. ingatlanra 8 koronában az árverést ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1903 évi szeptember hó 12. napján dél. 9 órakor Kis-Denk község házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladhatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10% át készpénzben, vagy az 1881. LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333 sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bírósnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

A szásvárosi kir. járásbíróság mint tlvki hatóság.

Kelt Szásvároson, 1903. évi június hó 10. napján.

Sóhalmy,
kir. albiró.

Szám 3531—1903 tjkv.

Árverési hirdetmény kivonat.

A szásvárosi kir. járásbíróság mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Stojka Petru lui Luon végrehajthatóknak Dán Lázár lui Iosif végrehajtást szenvedő elleni 150 kor. tőkekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében a dévai kir. törvényszék (az algyógyi kir. járásbíró-

ság) területén lévő Rengeten fekvő a rengeti 166 sz. tjkben a † 1 rend 710/1, 710/2 hr. sz. ingatlanra 341 kor., a † 2 rd. 1065, 1067 hr. sz. ingatlanra 141 kor., a † 4 rd. 1162 hr. számú ingatlanra 50 kor., a † 5 rd. 1351 hr. számú ingatlanra 5 kor., a † 6 rd. 2258/b hr. számú ingatlanra 14 kor., a † 7 rd. 2278, 2279 hr. számú ingatlanra 9 kor., a † 8 rd. 3618, 3619 hr. számú ingatlanra 28 kor., a † 9 rd. 3822/a, 3822/b hr. számú ingatlanra 20 kor., a † 10 rd. 4288/b hr. számú ingatlanra 54 kor., a † 11 rd. 4884/a 4884/b hr. számú ingatlanra 4 kor., a † 12 rd. 5583 hr. számú ingatlanra 21 koronában az árverést ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1903 évi szeptember hó 28. napján d. e. 9 orakor Renget község házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsáránk 10%-át készpénzben, vagy az 1881. LX. t.-cz. 42. §-ában jelzet árfolyammal számított és az 1881 évi november hó 1-én 3333 sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez leteni, avagy az 1881. LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

A szászvárosi kir. járásbíró mint telekkönyvi hatóság.

Kelt Szászváros, 1903 évi június hó 26. napján.

Sóhalmy,
kir. aljbíró.

Sz. 4193—1903 tkv.

Árverési hirdetmény kivonat.

A szászvárosi kir. bíróság mint telekkvi hatóság közhírré teszi, hogy Rafael Samuel végrehajthatónak Róth

Jákob és neje végrehajtást szenvedők eleni 8000 korona tőkekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében a dévai kir. törvényszék (a szászvárosi kir. járásbíró) területén levő Kudzsiron fekvő a kudzsiri 1989 sz. tjkben a † 1 rd. 4100 hr. számra 69 kor., az u. o. 272 sz. tjkben a † 1 rd. 505, 506 hr. számú ingatlanra 361 kor., a † 2 rd. 2170/a hr. sz. ingatlanra 55 kor., a † 3 rd. 2189/b hr. sz. ingatlanra 6 kor., a † 4 rd. 4163/2 hr. sz. ingatlanra 72 kor., a † 5 rd. 4420, 4488/1 hr. sz. ingatlanra 119 kor., a † 6 rd. 4720/2 hr. sz. ingatlanra 7 kor., a † 7 rd. 5625/2 hr. sz. ingatlanra 22 kor., a † 8 rd. 6190/1 hr. sz. ingatlanra 1 kor., továbbá az u. o. 338 számú tjkben a † 1 rd. 5432 hr. számú ingatlanra 38 korona és az u. o. 2026 számú tjkbe a † 1 rd. 599 hr. számú ingatlanra 3200 koronára az árverést ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1903 évi szeptember hó 21. napján dél. e. 9 orakor Kudzsir község házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át készpénzben, vagy az 1881 LX. t.-cz. 42 §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333 sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

A szászvárosi kir. járásbíró, mint telekkönyv, hatóság.

Kelt Szászváros, 1903 évi június hó 19. napján.

Sóhalmy,
kir. aljbíró.

HOTEL „TRANSSILVANIA“

Cafenea cu două biliarde,
Restaurant, Berărie, Sală im-
santă de joc și teatru, 10 odăi de
pasageri, Pavilion de vară cu popicarie,
Grădină pompoasă, Curte spațioasă cu șoproane
pentru trăsuri din provincie și grajduri, Omnibus
modern și trăsuri pentru gară și provincie. — Aici se
găsesc cu prețuri avantajoase mâncări de casă, vinuri exce-
lente și bere Kronen-Dreher. — Mercuria și Sâmbăta
Concert. — Bucătăria dispune în fiecare Sâmbăta
de pescării alese și făcute la gust. —
Curățenie exemplară, pe lângă asigurarea
unui serviciu ireproșabil. Cu con-
ducerea am încredințat pe D-l
Alexandru MAUTNER,
specialist probat din
Brașov. (Brassó).

Roagă prețiosul sprigin

cu toată stima

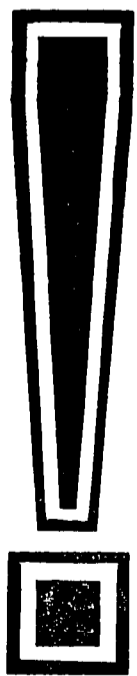
Vasile N. Bidu

otelier.



Institut tipografic în Orăștie

Apa minerală „Dacia“



Am îngrijit, ca această apă distinsă și răcoritoare, care
beută curată și cu vin ori cu sirup este tot asemenea de
excelentă, să fie pusă la dispoziția onor. public și
anume cu un preț foarte efin: O sticlă de 2 litri 16 bani, de 1 litru 12
bani, de 1/2 litru 9 bani dusă acasă.

Se poate cumpăra peste zi dela David Scharer, mare deposit
de bere de-alui Dreher, Str. Cetății Nr. 11—13 în Orăștie.

Sticlele goale să aduc înapoi, cele pierdute să plătesc: cele de 2 litri cu 30 bani,
de 1 litru cu 20 bani și de jum. litru cu 16 bani bucata.

Diracțiunea institutului de credit și economii „Dacia“

societate pe acții în Orăștie—Szászváros.